

2017-02-10

Vårt diarienummer
KS 2016/1246 613Kulturdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Ert dnr Ku2016/02380/KO

Yttrande över betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Inledning

Norrköpings kommun välkomnar att utredningen ”En inkluderande kulturskola” (SOU 2016:69) har genomförts. Utredningen är grundlig och gedigen med en beskrivning av kulturskolans historik, tendenser i omvärlden samt de utmaningar och spänningsfält som verksamheten kommer att stå inför i framtiden. Utredningen är positiv för det fortsatta utvecklingsarbetet inom kulturskolan.

Kulturskolans betydelsefulla roll och uppdrag aktualiseras. Norrköpings kommun delar uppfattningen att kulturskolan utgör en del av samhällets välfärd och att det behövs ett gemensamt ansvarstagande för kulturskolans utveckling.

I kommunens yttrande redovisas de synpunkter där Norrköpings kommuns uppfattning skiljer sig från utredningens förslag eller där kommunen anser att utredningen inte är tillräckligt tydlig. Kommuns invändningar berör i huvudsak de begränsningar i det kommunala självstyret som blir konsekvensen av några av förslagen.

Synpunkter

En frivillig verksamhet som utgår från barn och ungas perspektiv samt lokala kulturpolitiska prioriteringar

Norrköpings kommun instämmer i utredningens förslag att kulturskolan även fortsatt ska vara en frivillig verksamhet, som inte författningsregleras. Verksamheten ska utgå från barn och ungas rätt och vilja att ta del av och utöva kultur. Kommunerna ska kunna forma verksamheten med stort handlingsutrymme och med hänsyn till kommunernas olika förutsättningar och kulturpolitiska prioriteringar. Målsättningen att uppnå en *likvärdig* kulturskoleverksamhet i olika kommuner kräver också möjligheten till *olika* lösningar.

Föreslagna nationella mål bör omformuleras

Norrköpings kommun delar i mycket de ambitioner som uttrycks i målen, men menar att nationella mål inte bör formuleras på detta sätt. De föreslagna målen föreskriver vad en kulturskola ska göra, vilket är anmärkningsvärt för

en verksamhet som är frivillig och finansieras med kommunala medel. Samtidigt saknas mål för statens insatser och de effekter som vill uppnås för barn och unga. Nationella mål bör uttrycka gemensamma ambitioner på en mera övergripande nivå.

Detaljstyrande mål kan få negativa konsekvenser för kulturskolans utveckling och bli exkluderande. Exempelvis kan målet att kulturskolan ska bedrivas på barns och ungas fria tid exkludera barn med långa resvägar som kanske inte har möjlighet att delta i verksamheten annat än under eller i nära anslutning till skoldagen. Begreppet ”fria tid” bör överhuvudtaget inte användas för att definiera kulturskolans verksamhet. Dessutom är en samverkan mellan kulturskolan och skolan värdefull och utvecklande för skolans ordinarie undervisning.

Synpunkter avseende stödjande infrastruktur

Norrköpings kommun ser positivt på ambitionen att stat, region och kommun gör en gemensam kraftsamling och utvecklar samarbete för att uppnå en stödjande infrastruktur, som kan bidra till vidareutveckling av kulturskolan. Norrköpings kommun vill särskilt kommentera följande delar i den föreslagna strukturen.

Nationellt kulturskolecentrum

Ett nationellt kulturskolecentrum behöver inte vara en ny myndighet. Mycket talar för att befintliga strukturer och myndigheter kan användas för de behov som ett centrum ska möta. Exempelvis bör Myndigheten för kulturanalys kunna användas för uppföljning och utvärdering, Statens Kulturråd för bidragsgivning och Kulturskolerådet för nätverkande och erfarenhetsutbyte. Oavsett hur ett kulturskolecentrum organiseras är det centralt att insatserna verkligen möter de olika lokala behov som finns inom kommunerna.

Särskilt angeläget är att en samlad uppföljning kommer till stånd, en uppföljning som kan ge underlag för kunskaps- och metodutveckling. Den eller de myndigheter som kommer att ansvara för uppföljning och bidragsgivning måste även ha dialog med kommunerna som huvudmän för kulturskolan.

Statlig bidragsgivning bör vara generell

Norrköpings kommun föredrar generella statsbidrag före riktade. Om kulturskolan ska ges riktade bidrag är det angeläget att bidragen tydligt kopplas till de gemensamma målsättningarna om ökad tillgänglighet, kunskapsutveckling och förutsättningar för breddad verksamhet. Det är också viktigt att bidragen utformas så att de ger säkra

planeringsförutsättningar, bidrar till en verksamhet som är hållbar över tid samt inte kräver stora administrativa resurser.

Förstärkta utbildningsvägar, ändamålsenlig fortbildning och ökad forskning

Norrköpings kommun stödjer utredningens förslag om förstärkta utbildningsvägar och kulturskolerelaterad forskning. Likaså är kommunen positiv till den föreslagna utbildningen till kulturskolepedagog, som dock bör ha krav på konstnärliga förkunskaper motsvarande 180 högskolepoäng. Universitet och högskolor kan också spela en viktig roll genom att utveckla ändamålsenlig fortbildning för kulturskolan. En förstärkning av utbildning, fortbildning och forskning är av stor vikt för kulturskolans fortsatta utveckling och områden där staten kan göra en värdefull insats.

Regional samordning, men inte inom samverkansmodellen

Norrköpings kommun anser inte att resurser för regional samordning av kulturskolan ska ingå i den så kallade samverkansmodellen. Någon särskild regional kulturskolesamordnare behövs inte, befintliga regionala kulturskolenätverk kan nyttjas. Däremot kan de kulturinstitutioner och specialistkompetenser som finns på regional nivå spela en stor roll genom konkret samverkan med kulturskolorna i regionen.

En utvecklad regional samordning kan vara till stor nytta framför allt vad gäller konstnärlig inspiration och fördjupning för elever samt kompetensutveckling för pedagoger. Oavsett hur den organiseras är det viktigt att den regionala rollen utformas i nära dialog med kommunerna och med utgångspunkt från kommunernas behov.

Lars Stjernkvist
kommunstyrelsens ordförande